1872. IV. évfolyam. 71. szám. Kedd. április 9.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt — kr. ¼ évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz, Vecsey-ház földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébként a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni baloldali párt közlönye.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Úgy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

Törhet, de nem hajlik.

*** Még nehány nap, és az országgyülés jelen ülésszaka bezáratik. Az ellenzék nyugodtan tekinthet vissza müködésére.

De a jobboldal egészen más szinben igyekszik feltüntetni pártunkat — a következő választások előtt.

Az ellenzék alásülyesztette a parlament tekintélyét. — mondják elvelleneseink.

Azt a szilárd magatartást, melyet egy nemzet kisér helyeslésével, bünül rójják fel a másik oldalon.

Ennél indokolhatlanabb ráfogása alig volt még a kormánypártnak, a baloldal ellenében. Ez az elvakult pártszenvedélyen kivül semmiben sem lelheti magyarázatát.

Ha van valami helytelen a jogok elszánt védésében; ha van hazafiatlanság az uralkodó hatalom tulkapásainak meggátlásában; ha van következetlenség a választók megbizatásának elfogadása és a megbizók érdekeinek védelmezésében: akkor a jobboldal vádja alapos.

A jobboldalnak egyátalán nem tetszik, hogy az ellenzék a meggyőződés egyenes utján halad. Hiába, ezt oda át nem szokták meg.

Az ellenzék soha sem követte a magán érdek politikáját. Ellenkezőleg a kormánypárt tette ezt.

Nézzünk végig a törvényjavaslatok hosszu során. Élő tanubizonyságok ezek állításunk mellett.

Ott van, — hogy csak a többeket emlitsük, — a magyar hadsereg eszméjének elejtése. Még e névtől is irtózattal fordult el a magyar képviselőház többsége. A baloldal idevágó érvei előtt bedugták füleiket.

Továbbá, megszavazták a nyugdijt azoknak is, kik nem érdemlék, de nem adtak a régi honvédeknek még csak erkölcsi elismerést sem. Az ellenzék ekkor is tiltakozólag lépett fel e hálátlanság ellen, de a szavazó gép lelkiismeretéhez ez nem talált utat.

De nem bünsorozat készitésére vettük fel tollunkat, csak érinteni kivántunk oly körülményt, mely valóban ok volt arra nézve, hogy a nemzet előtt csökkentse a parlament tekintélyét.

Az ellenzék tudja is, meri is indokolni öntudatos tetteit.

A legaljasabb irigység szülötte lehet tehát azon vakmerő nyilatkozat, melyet Lónyai lapja hangoztat, hogy pártunk mindenkinek megcsalására számit. Ily nyilatkozatokkal csak önmagára vonhat gyülöletet.

A képviselői tisztet az országgyülési ellenzék mindig nyilt egyenességgel teljesitette.

Kimondta, a napirend mostani tárgyára, a választási törvényjavaslatra nézve is, hogy a jogfosztást minden áron igyekszik meggátolni. Emellett férfias bátorsággal kinyilvánitotta, hogy a „kibeszélés“ eszközét nem fogja használni az ugy nevezett reform-törvényjavaslatok ellen. Sőt pártunk ajánlotta épen azok tárgyalását, de a jobboldal, mely szokott fegyverével az ellenzéket „a reform gátjának“ nevezte, — megtagadta az ajánlatot.

Itéljen — és itélni fog — mindkettő eljárása felett a nemzet.

Az országgyülés egész időszaka alatt sziklaszilárd elszántsággal védte az ellenzék a maga álláspontját. A folytonos leszavaztatás, a sokszor méltánytalan bánásmód nem tántoritták, nem csüggesztek el a tetterős harczosokat.

Pártunk elvhüségéről az utóbbi napok élő bizonyságot tesznek.

És van remény, hogy ez ülésszak az ellenzék erkölcsi győzelmével fog bevégeztetni.

Mert az ellenzék — Kossuth jelszavaként — törhet ugyan, de nem hajlik.

— **A magyar királyi család ünnepe.** E hó 7-én ős Buda várában a magyar király és családja örömteljes ünnepélyt ült. — Gizella főherczegnőt itt jegyezte el Ottó-Vilmos-Luitpold-Adalbert Waldemar bajor hg. Mindketten az ifjukor legszebb virágában vannak. Gizella szül. 1856 jul. 12. Luitpold pedig 1848 ápr. 24. Mikor történik meg az esküvés? — még nincs eldöntve.

— **Az országgyülést** berekesztő trónbeszéd már készen van; a befejezés a kir palota termében történik. Addig már a király sem megy Gödöllőre, annyival inkább, mivel a nápolyi királyi pár is ide fog ránduln.

— **A magyar trónörökös** ez évben Budán teszi le vizsgálatait.

— **Jobboldali kuriósum.** A legnagyobb jobboldali lap, a „Reform“ a felett buslakodik, hogy Pestmegye, Torontál és Debreczen is oly főispánokat „sinlenek“ a kik, mint jobboldaliak, nem megbizhatók. E szerencsétlen jajveszékelésre már csakugyan nem lehetne komolyan szólani.

— **A penzügyi biz.** a soprony-pozsonylundenburgi vasutvonalról szóló tvjavaslatot elfogadta.

---

* **A 15-ös bizottság** szombati ülésében a bünvádi eljárásnak csak 75 és 76 §§ sait tárgyalta, s ezek hosszabb vita után, némi irálymódositással elfogadtattak.

---

* **A „Reform“ irja,** hogy a külügyminiszteriumból a keleti ügyek két előadója Pestre hivatott le. Ezek már szombaton megérkeztek, s tüstént fogadtattak gróf Andrássy által.

Nyilt levél Tisza Kálmánhoz.

Tisztelt képviselő ur!

Olvastuk az április hó 4-kén kijött interpellátióját, melyszerint: a debreczeni távirászati kerület igazgatója a debreczeni távirászokat hivatali pressioval szoritotta volna a deákpárti programm aláirására; s meglepetve láttuk azon ellennyilatkozatot, miszerint ugyanazon igazgatóság a pressiónak legkisebb nemét sem használta az emlitett programm aláirására; ennélfogva az igazságszeretet következő nyilatkozatra birt: vannak többen, kik az emlitett interpellátióra adott ellennyilatkozatnak magokat aláirták, a mit azonban részint az igazgató boszujától való félelem, részint pedig saját hibájok elpalástolásaért tettek, miután magokat a világ előtt önálló egyéneknek, nem pedig gépeknek akarták tekintetni; hogy mily alaptalan ezen nyilatkozat, kitünik abból is, hogy annak szerkesztője és fő inditványozója oly egyén, a ki az aláiratásnál jelen sem volt. Hogy az igazgató eljárása pressio volt, kitünik a következőkből: a deákpárti programm aláirása előtt két vagy három nappal egy pénzügyi hivatalszolga egy jobboldali aláirási ivet vitt a távirdai hivatalba, melynek aláirását, egy egyént kivéve, mindenki kereken megtagadta; erre következett az igazgatónak a hivatalnokok összegyüjtése saját hivatalában a deákpárti programm aláirása végett, mi a következőleg történt.

Az igazgató ünnepélyesen kijelentette, miszerint Debreczenben egy Deákpárt alakult meg, melyet nekünk, mint állami hivatalnoknak, pártolnunk szükség és hogy mindenki annak helyességéről magának meggyőződést szerezzen, sziveskedjék (egy egyénhez intézve a több közül) a programmot felolvasni. Ennek felolvasása után felhivta az igazgató az összes hivatalnokokat annak aláirására, azonban egy sem találkozott a sok közül, ki e felhivásnak engedelmeskedett volna; miért egy a hivatalnokok közül ezt mondá: „Kérem, igazgató ur, nehogy az aláirás pressionak lássék, sziveskedjék az ivet az állomáshoz beküldeni,“ mire ő ezt mondá: „Bocsánat, urak, én pressiót gyakorolni önök fölött legkevésbé sem akarok, de jól gondolja meg mindenki, ki alá nem irja, hogy ez a minisztériumnak tudára jön“,

Vajon pressio-e ez, vagy nem, oly államhivatalnokra nézve, kinek egyedüli kenyere hivatala, itéljen tisztelt képviselő ur, és a közvélemény.

Hazafias tisztelettel, stb.

Egy, a nyilatkozat aláirói közül.

Fővárosi dolgok.

*** **Magyarország fővárosa** mostanában igen megélénkült. A haladás szép jelei mutatkoznak mindenütt.

Gyüléskezés, verseny, társulati mozgalmak: ezek képezik most a főváros köreiben a beszéd tárgyát.

Lássuk, mik történnek?

* * *

A takarékpénztári országos gyülés kiváló figyelmet érdemel.

Ápr. 7-én az evangelikus épületben a hazából 150 takarékpénztár küldötte jelent meg. Képviselve volt a debreczeni is.

Elnökül választatott Bartal György, ki megnyitó beszédében jelzi a teendőket. A takarékpénztáraknál — szerinte — az alapszervezet hibás, s ez gyökeres orvoslást kiván. Munkálatot terjeszt be vita alapjául, s hiszi, hogy a javaslott alapokon létrejövendett takarékpénztári egyesület a kormánynak rendelkezése alatti összegeknek nála leendő elhelyezésére számolhat.

Végül inditványozza, hogy a gyülés oszoljon négy szakosztályra, s a szavazatok intézetek szerint történjenek.

Jegyző Mádai Sándor.

Bartal József (Zomborból) javasolja, hogy az osztályok határozzanak e kérdés felett: kivánatos-e, hogy az összes takarékpénztárak szövetséget képezzenek, melynek czélja lenne, hogy a meglevő jelzálogokra zálogleveleket bocsáttassanak ki, melynek ügykezelését a központi pénztár venné ugyan át, az egyes intézetek azonban ennek nem volnának alárendelve, hanem azzal egyenlő állást foglalnának el. Ezen eszme megvalósitását igen előnyösnek tartja, s azt a gyülés figyelmébe ajánlja. Bartal inditványát élénk helyesléssel fogadták.

Móricz Pál (a sárrétről) az egyesületet nem látja szükségesnek.

Beszéltek még többen a fenforgó ügyhöz; de az eredmény annyi lön, hogy az osztályok megalakittattak, s ezek d. u. a szervezkedéshez kezdtek. Az osztályok előadói Grötschel, Rechnitz, Szarvassy, Körössy. Ülés vége 12 és fél órakor.

* * *

Épen azon napon, melyen Gizella főherczegnő tartá eljegyzési ünnepélyét, megalakult a „**Kelengye**“ kiházasító részvénytársulat. Az igazgatóság névsorában ott látjuk Jókai Mór és Horn Ede neveit is.

* * *

A pesti tavaszelői lóverseny — irja pesti levelezőnk — vasárnap d. u. három óra kor kezdődött meg. A kissé szeles, de mindamellett verőfényes, borutlan szép nap roppant számu közönséget csalt ki a Rákosra. E sport fényét ő felségeik a király és királynő, továbbá Rudolf főherczeg, Gizella főherczegnő és a vendég Luitpold bajor herczeg jelenléte hatványozá, kik mindvégig nagy érdekeltséggel szemlélték a futamokat. Ő felsége a király lement a birói állvány előtti gyepre is, hol Lónyay gróffal, Apponyi gróffal s több más nevezetességgel kedélyesen társalgott. A miniszter urak közül is többen voltak ez alkalommal jelen; ott láttuk jelesen a miniszterelnökön kivül Wenckheim B. bárót, Tóth Vilmost, Tisza Lajost, Gorove volt ügyért s Andrássy külügyért is. A katonai tekintélyek közül Piret, Szapáry tábornokot s számos közös hadseregbeli s honvéd-főtisztet. A delnök pályolya szintén szép látványt nyujtott, habár többen kimaradtak is innen amaz urhölgyek közül, kik a Karácsonyi palotában ugyanez estére rendezett jótékonyczélu szini előadásra készültek. — A futamok elseje az „asszonyságok dijá“-ra történt. Versenyzett erre: Blaskovics Ernő ur „Lenke“ 4 é. v. p. k. és gr. Eszterházy Miklós „Zápolyá“-ja. Lenke gyors iramban vezetett, mig a szeszélyes természetéről ismert — különben hires — Zápolya kissé elkésve s vontatva követte, ahonnan egészen a pálya háromnegyedéig mintegy 60—70 ölnyi térköz mutatkozott a versenytársak között. Kevéssel a határoszlop előtt azonban a Zetland ivadék roppant gyorsasággal közelité meg a cotswold-kanczát, mely azonban ekkor már untig elég egérutat nyervén, a birói állvány előtt négy lóhosszal mint első rohant el. Igy Zápolyának a második ló kettős tételével kellett megelégednie, a bizton remélt 100 aranynyi födij helyett.

A „gátverseny“ 500 frtos egyleti dijára 6-os mezőnyből, az öt ugrással nehezitett másfél mértföldnyi vonalon a küzdelem hőse Wesselényi Béla „Freudenau“ 4. é. v. kanczája lett, két lóhosszal előzvén meg méltó versenytársát, a Lónyay Béla gróf „Horror“-ját, mely a pesti gyepen is szép nevet vivott már ki magának egyszer-másszor

E futam alkalmával Blaskovits Ernő ur „Hegyes“-e fölbukott s lovarja (a tulajdonos) is leesett, de baj nélkül, saját erejéből kelt föl.

A „nagy akadályverseny“ 2 ½ mértföldnyi s 15 akadállyal nehezitett vonalát Eszterházy Miklós gróf „Kenthopper“-je futá meg először, s nyerte meg a 800frtnyi egyleti dijat. Másodiknak több ló hosszsal Zichy János gróf „Royal Oak“-ja érkezett be s üté el a 400 frtot Diller Lajos bárónak „Freya“-ja előtt, mely ugrás közben esülökrándulást kapván, a versenyből kiesett.

A négy rendbeli futam a kis akadály versenynyel végződött, mely 10-12 akadállyal volt 2 mértföldnyi vonalban nehezitve. Öt ló indult az e futamra kitüzött tiszteletdij elnyeréséért s győzött Löhreisen báró „Dangerouse“ 6 é. p. kanczája. Másodiknak Aczél Péter ur „First Ladi“-ja, harmadiknak Almásy Kálmán gróf „Bruszli“-ja s hátrább Blaskovics E. ur „Hegyese“ s Wäcker gotter porosz consul „Hippona“ idős p. kanczája érkeztek be. A versenyek 5 órakor értek véget. A korlátokon belül állott lovas urak között szerencsétlenség is fordult elő. Egy dzsidás tisztet lova ledobván, a szerencsétlen ember veszélyes sérüléseket kapott, s eszméletlenül szálliták el a hely színéről.

* * *

A képzőmüvészeti társulat tegnapelőtt tartá évi közgyülését. Elnökölt Pulszky. A titkári jelentés mondja, hogy a társulat tagjainak száma csaknem 900, vagyona 15,054 frt. 68 kr. A vidéki kiállitás különösen szép eredményt mutattak fel Aradon, Nagyváradon és Debreczenben. Határozatba ment, hogy azon helyeken, hol a társulatnak 100 tagja van, minden 2-ik évben rendeztessék kiállitás, A fővárosi kiállitás legkevésbé sikerült.

Inditvány kettő volt a napirenden; elfogadtatott Zichy Antal azon inditványa, hogy a reáltanoda rajznövendékei közt 200 szabadjegy osztassék ki. Havas inditványozza, hogy a községek alapitványok vételére szólittassanak fel.

Külföld.

* **Franczia ország.** Villemessant a „Figaroban“ egy epilogot hoz a Trochu féle perről. Ez epilogban a megszállás idejéből beszél el egy tréfás történetet. „A véletlen“ mondja Villemessant, „összeköttetésbe hozott engem a sütődék igazgatóságának egy magasabb hivatalnokával, s igy minden nap egész pontos tudomásom volt a lisztkészlet mennyiségéről, s arról, hogy mennyi korpa, zabliszt és más nemét van a kenyérnek valóba vegyitve. Egy szóval, egész pontossággal tudtam, hogy mikor fog az éhszükség a megszállásnak véget vetni. Egy napon, a midőn már tudtam, hogy a készlet csak 14 napra elég, egy igen értelmes kereskedővel találkoztam, ki a legnagyobb biztossággal állitotta előttem, hogy, mint biztos forrásból értesült, még három hónapig vagyunk ellátva lisztkészlettel. „Ez tökéletesen igaz,“ mondám én neki, „de én még valami jobbat jelenthetek önnek, élelemmelellátásunkra nézve; Páris még hat egész hónapra el van látva: ricinusolajjal.“ Soha sem tudom a jó párisiak rendkivüli örömét elfeledni, a midőn megtudták, hogy a local hadsereg el van vágva. „Igy tehát most egy helyett két hadseregünk van ott,“ kiáltották a lelkesültek. A mint a poroszok elkezdték Párist lövöldözni, azt hittem, hogy rettenetes lesz az ijedelem és félelem az emberélet és a monumentumok veszélyben forgása miatt. — Bizony csalódtam én. Az utczákon azt mondták: „A poroszok érzik hogy el vannak veszve, most kétségbeesésből lövöldözik Párist.“ Sőt sokan azt állitották, hogy az egész lövöldözés csak csel, hogy a jó párisiakra ráijeszszenek. Bezzeg nem sokára be látták aztán, hogy tévedtek.

* **Németország.** A „Deutsche Reichs Correspondenz“ egy czikket hoz, melyben bebizonyitja, hogy a berlini udvarnál valóságos camarilla létezik, mely ismét emelgeti fejét. A „N. D. A. Z.“ fentartással közölte ezen hirt, ellenben a Kreuz. Z.“ határozottan tagadja a camarilla létezését.

* **A német parlament** 3-dik ülésszaka tegnap vette kezdetét, s a visszatért Bismarck hg. nyitotta azt meg a beteges császár helyett.

* **Az orosz czár** nejével együtt Krimiába utazott el. Utazását összeköttetésbe hozzák a délen tett erődités megtekintésével.

* **A görög kamara** első ülésszaka is tegnap lett megnyitva; ujra deficzit van a budgetben és pedig ez évre 4 millio drachma.

* **A török szultán** europai körutja valósul. Az indulás f. hó 15-én történik, vele mennek az egész katonai udvartartás és a nagyvezér. Elsőben Franczia országban száll ki, s meglátogatja a lyoni kiállitást.

UJDONSÁGOK.

* **Egy kis parallela.** A pesti első hazai takarékpénztár üzlet és forgalomkimutatását ugy a mérleg és vagyonállását közzétevén, e közlemény végén kimutatta azt is, hogy 1847-től 1871-ig jótékony és közhasznu czélokra 258,841 frt 2 kr. juttatott tiszta jövedelmeiből. Ezen kimutatás szerint a debreczeni és kézsmárki nőegyletnek 22 frt 50 kr adományoztatott, és igy a legjobb esetben ez összegnek fele jutott Debreczennek, — azaz 11 frt 25 kr. A debreczeni takarékpénztár 1857-től 1871-ig 25,050 ft 58 krt adott jótékony és közhasznu czélokra; ez összegből Pestnek 2025 ft jutott. Maróthy.

* **Pipitz ur** az osztrák nemzeti bank igazgatója, április 4-én Bécsben kelt levelében nagy sajnálkozással tudósitja a helybeli kereskedőtestület elnökségét, hogy a debreczeni kereskedőtestületnek márcz. hó 24-én kelt megkeresésében foglalt azon óhaját, hogy a nemzeti bank itteni fiókintézete dotatiója, a helyi váltók leszámitolására 200,000 vagy legalább is 100,000 frttal emeltessék, — a nemzeti bank igazgatósága ezuttal nem teljesitheti. — Tehát marad a dotatio a réginél, a mi pedig rettenetes hátrányára van Debreczen város iparának és kereskedelmének. Óh önálló magyar nemzeti bank, vagy bankszabadság mikor jön már el a te országod? Mikor fogunk végre valahára a sógorok gyámkodása alól felszabadittatni. — Nézetünk szerint csak akkor, ha sikerülend a nemzet jobb érzésü fiainak a ránk nézve anynyi hátránynyal járó közösügyes alapot eltörölni. Ez pedig alig lehetséges elébb, mint akkor, a midőn az ellenzék fog többségre, s kormányra jutni.

* **A Hortobágyról** kedvező hireket hallunk; gyönyörü szinben tündöklik a mező, tiz év óta ily gazdag fütermés még nem volt; az is igaz, hogy a puszta nagy része vizzel van boritva. A gazdák szép reménynyel néznek a jövő elé.

TÁRCZA.

LENGYEL KAMÆLEON.

— Beszély. —

(Folytatás.)

Szeverin elhagyá helyét, szemei szokatlan tüzben égtek. Egy ellenállhatlan szenvedély ezer karral vonó Iduna lábaihoz. —

Ki állana ellent ennyi kisértésnek? ott látta maga előtt a könyező hölgyet, kit oly végnélkül szeret; könyei nem a fájdalom, — a forró szerelem édes szülötti voltak s ezt a szeretett férfi megérté.

Hasztalan ismétlé magában, hogy egy lengyel ifju csupán honát szeretheti, midőn annak szolgálnia kell, hogy minden más szenvedély csak gát a honfiui szeretet előtt.

A hölgy fölé hajolva rezgő hangon kérdezé: —

— Iduna, ön szenved? —

— Oh igen! de boldog is vagyok, mert . . .

A hölgy fölemeli arczát, melyen a halvány szint élénk pir helyettesité; szemei égtek s ujjai remegtek az ifju kezei között.

A két arcz szédületes közeléghe ért.

Szeverin elfogódott hangon kérdezé:

Mert? —

E perczben a kandalló párkányán álló óra az éjfélutáni három órát jelenté.

Az óraverés toronyóraszerü mély kongása után egy hullámzatos zene hangja rezgé át a léget.

Az óra rejtett zeneszerkezete elkezdte hangoztatni a Jeszcza Polszka dallamát.

A dallam, mely okozá, hogy az agg óra az öreg Violenszky kedvenczévé lön, atyjára emlékezteté Idunát s ez emlékezet nyomban egy másikat szült. —

Fogadalma, melyet ma reggel atyja képe előtt tön, jutott eszébe.

Lelki ereje emelkedni kezdett.

Arcza még pirosabb lőn, de a pirt nem a szenvedély heve, hanem azon öntudat, hogy gyönge volt, kergeté oda.

Fokozatosan érzé a szenvedély lázát lehülni ereiben; arcza csakhamar visszanyerte szokott nyugodt kifejezését és nehány pillanat mulva nem a szerelmes, hanem a lelkesült honleány tekinte Szeverin szemei közzé.

— Szeverin! én igen boldog vagyok, mert barátom, sőt testvéremnek érzem azon ifjut, kinek magas lelkületét s nemes elhatározottságát tisztelni tanultam. —

S e szavak közben gyöngéden megszoritva az ifju kezét, a magáét lassan visszavoná.

— Fogadja testvéri igéretemet, hogy naponként imázni fogok érette. Kövesse a végzet hivó szavát; működjék, éljen egyedül a hon javára. —

Szeverin forró homlokára szoritá jobbját s aztán visszadőlt előbbi helyére. —

Az önmagasztos lelkének s nemes szivének legméltóbb kedves lesz a gyászoló haza.

Az ifju egy elnyomott sohajjal felelt.

Iduna szemei ismét ragyogni kezdtek, de tekintetét nem süté le, mind a szerelmes hölgyek teszik; a fény a megujult lelkesültség ragyogványa volt s látszott abból, hogy a hölgy egész előbbi nyugalma viszatért.

A szerelmének élő Heloise, Seanne d' Arcá változott.

— Én honleány vagyok, mint ön honfiu — folytatá pár pillanat mulva — s érzek magamban elég erőt magán érdekeimet, ha ilyenek volnának, a haza érdekei alá rendelni. Ez nem erény, de kötelesség, melyek teljesitése nélkül nem érdemleném meg önnek becsülését. —

— Ily lelkes hölgyek mellett a hazának föl kell virulnia: — mondá az ifju, hangjában némi fájdalom érzettel. —

Ne, ne szóljon hozzám a hideg udvariasság e hangján; ezentul testvéremnek és tanácsadómnak kell lennie. Akar-e engem tanácsával támogatni Szeverin, ha azért hozzá fordulok? —

Ez megértette a hölgy abbeli szándokát, hogy a beszédet más tárgyra kivánja vinni.

— Tiszteljen meg bizalmával s én próbáját adandom őszintességemnek. —

— Önnek, mint férfinak, kétségkivül van alkalma azokat, kik körében gyakrabban megfordulnak, bensőleg fölösmerni? —

— Föltéve, ha oly viszonyok közt láthatók, melyekben az őszviselet ámitás nélkül jellemez. —

— Nem tudom, látta-e már ily viszonyok között Smilanszkyt? őt illetőleg szeretném véleményét hallani. —

Szeverin ámulva tekintett a grófnőre.

— Hiszen nálam jobban kell őt ösmerni, kit atyja barátságára méltatott s ki az öreg elhunyta után sok szolgálatteljes évet töltött folyton közelében.

Iduna elpirult a válaszra.

Szégyenlé és sérté egyszersmind a bizalmatlan gyanakodás, melyet szivében egy oly férfiu iránt érzett, ki arra teljes életében nem adott okot. —

— Köszönöm, hogy elösmeréssel szól atyámról; mondá némi szünet után. —

— Lehetné e másként szólnom a leglelkesebb honfiak egyikéről? —

— És ne itéljen el kérdésemért. Hisz ön tudja, hogy az emberi szivnek két lakója van.

— A rokon és ellenszenvet gondolja? —

— Igen; előtte nem szabad titkomnak lenni, azért be vallom, hogy én Smilanszky ellen az utóbbit érezem — ok nélkül s igy ez hiba volt tőlem, mit azonban jóvá akarok tenni.

Iduna ez utóbbi szavai közben fölnyilt a terem azon ajtaja, melyen a társalgás kezdetekor a két szolganő távozott s rajta ezek egyike lépett be, kezében egy levéllel.

Idunát meglepte a levél látása s miközben azt ujjai között forgatta, csodálkozva szólt:

— Hogyan? egy levél és ily késő időben?

— Igen, öt percz alatt adták át a kapusnak azon sürgős utasitással, hogy azt nyomban nagyságod kezeibe juttassa. —

— Különös! hol van ki a levelet hozta?

— Egy köpenyes férfi volt az ki a levél átadása után azonnal elsietett. —

Iduna elbocsátotta a szolgálattevő nőt s aztán Szeverinre egy kérő tekintetet vetve, igy szólt:

(Folyt. következik.)

* **Lawrenz** ur tegnapesti felléptével a szinpadon főleg a poharakon, azok szélének nedves ujjal való végigsimitása által eszközölt, minden tekintetben szabatos, acolhárfa szerü rokonszenves zenéjével szünni alig akaró tapsokat aratott. Ha semmi más egyebet nem láttunk volna tőle, maga e remek müvészi zene már megérdemelte a megtekintést és meghallgatást. Mindenesetre előnyére válandott Lawrenznek, ha nem mint bajazzo lép a közönség elébe, hanem társalgási öltönyben. — A kis clownok mutatványai elég ügyesek ugyan, de csakis mint Lawrenz müvészeti előadásának mintegy szünetkitöltő attributumai birnak jogosultsággal a szinpadon.

* **A holnapután tartandó** esküdtszéki tárgyalásra a helyszüke miatt csupán 80 jegy adatik ki; figyelmeztetjük az illetőket, kik e tárgyaláson megjelenni óhajtanak, hogy jegyről a kir. tvszék kiadó hivatalában még holnap d. e. gondoskodjanak.

* **Derssin lovardája** már nem soká felépül a vásártéren; a közönség kényelmére minden a legjobban lesz ott berendezve; a társulat, — mint a váradiak mondják, — kitünő tagokkal van ellátva, s a derék igazgató még ezentul is több jeles tagot fog szerződtetni. A A lovarda helyisége csak ott lesz vászonnal fedve, hol a mutatványok tartatnak, egyébütt pedig deszka még a fedélzet is, hogy bármily időben védve legyen a közönség. E derék társulatra előre felhivjuk a közönség figyelmét.

* **A debreczeni Deákpárt** magalakulásának hire nem igen kedvező fogadtatásban részesült a vidéken, igy H.-Böszörményben az értelmiség egy része elhatározta, hogy a debreczeni deákpárti kereskedőktől soha sem fognak vásárolni. Es ugyan elég furcsaság, de eredeti.

* **A szoktató iskolába beiratások** a séniori hivatalnál történnek; mire figyelmeztetjük a szülőket.

* **A mészároszéh** ama kihágásért, hogy a multkor nem vágott elég huskészletet, a rendőrség által 50 ftra büntettetett, s ezt a tanács is helyben hagyá.

* **Gusztrinyi Sándor**, a derék női ruhaszabász, ki városunkból H.-Böszörménybe ránduit ki, ott igen szives fogadásban részesült s nagy pártolásnak örvend, a mi kedvező jele nőink reális törekvésének. A hölgyek egyik nemes szivü barátja Fazekas Gábor Gusztrinyit vendégül fogadta, hogy annál inkább szolgálhasson nőtanitványainak.

* **A szinházban** egy idő óta ismét divatozni kezd a hangos beszélgetés az előadás alatt, mi igen gyakran zavarólag is hat az előadás menetére. Mostanában a zavart okozó zajos társalgás gyakran épen azon páholyban történik, melynek közönsége igen rosz neven veszi a néző téren való beszélgetést akkor, a midőn a szinpadon felel meg hivatásának.

* **Talált kötelezvény.** Egy 26 ftról szóló kötelezvény, Klein Márton tulajdona, találtatott, s átvehető Jeney István alkapitánynál.

* **Schenk Ede** butorraktárát f. é. pünkösttől kezdve, ugyancsak a Széchenyi utczában a Guttmann-féle házba teszi át, s ez átköltözés folytán végkiárulást rendez, igen olcsó árak mellett. A kinek olcsó butorra van szüksége, használja fel ezen alkalmat.

* **A városi hatóság** régebben meghagyta a csapóutczaiaknak, hogy ápr. 15 ig a burkolatás állandó voltáért az oldalcsatornáikat készitsék el; de e tekintetben még semmi előhaladást nem látunk. Jó lesz az illetőknek a hatósággal nem játszani.

* **Beküldetett.** Tisztelettel kérjük a szinházi igazgatóságot, hogy Brachvogel „Narcis“ czimü drámáját, mely Mándoki legsikerültebb szerepeinek egyike, még ez idényben előadatni szíveskedjék. — Több rendes szinházi látogató.

* **Szépészeti bizottmány**, hol késel az éji homályban? — A hatóságnak, — mint tudjuk, — van oly rendszabálya, hogy a házakat többé nem szabad tüzfalra épiteni, s e szabályt még az ujsoron is alkalmazzák; de a piacz közelében erről — ugy látszik, — megfelejtkeznek, mint a példa bizonyitja. Miért van e kivétel?

* **Vészharangok zugása** riasztá fel ma reggel ¼ 5 órakor városunk közönségét; zugutcza 1509. számu háznál tüz ütött ki, egy deszkából készült féleresz gyuladt meg, de csak teteje égett el. Ez alkalommal nem hagyhatjuk említés nélkül, hogy a rendőrség egyik tagja a veszély szomszédságában levő gazdát Luczi Istvánt felkérte, hogy othon heverő lovaival hozassa el a fecskendőt, de ő azt minden kérés daczára is megtagadta. Ez aztán felebaráti szeretett!

* **Veszett állat.** A mesterutczai csordában egy tehén megveszett; és most télnek mindazok, kik a tehén tejéből ittak, s a kiknek e csordába jár jószáguk. Egyébiránt a szükséges intézkedések megtétettek.

* **Házi tolvaj.** Ma délben egy váradutczai házhoz belopódzott bizonyos suhancz, ott egy szobából a ruhákat összeszedte, s azzal megakart ugrani; de bizony elcsipték a fiók jó madárt.

Szinházi szemle.

(?) Hétfőn április 8-án **„Egyetlen leány.“** Igen mulattató vigjáték. Zöldy a fortélyos apát sikerülten jellemzé. Együdet mint heveskedő vejét, megtapsolták. Szakál Róza és Mándoky kicsiny szerepeikben is jók voltak.

Országgyülési tudósitás.

A képv.-ház ülése április. 8.

Elnök: Somssich Pál.

(Jelen: Pauler, Lónyay, Bittó.)

Elnök: Buttyán László képviselő lemond állásáról, méltóztatnak elrendelni, hogy a választás iránt intézkedjem? — A ház nem rendeli el. — Csanády S. 97, Kállay Ödön 452, Kállay Ákos 293, Döry János 164 és 83, Táncsics Mihály 219 alirással ellátott kérvényeket, Almássy Sándor több hevesmegyei község, Vidacs János Pest belvárosa több polgára részéről kérvényeket nyujtanak be a választási törvényjavaslat elvetése iránt, Madarász József az előbbeniekhez hasonló kérvényeket nyujtanak be.

Boncs Döme interpellálja a közoktatási és kereskedelmi minisztert a gör. kel. tanfelügyelők leveleinek a küldeményeinek portómentessége tárgyában, s kérdi az utóbbit, szándékozik e a portó-mentességet szabályozó törv. javaslatot beterjeszteni? Sipos Orbán interpellálja a miniszterelnököt ugyis mint honvédelmi minisztert: tekintve, hogy a magyar sorezredek hazatérhetésére szükséges költségek a delegátió által megszavaztattak, s tekintve, hogy a Haller-huszárezred még mindig külföldön tartózkodik, tehát szándékozik-e ennek hazatérését, valamint azt is elrendelni, hogy az ezen ezredben legközelebb besorozandó ujonczok már ne vitessenek külföldre? — Matolay interpelálja az igazságügyminisztert, az 1871: 54. t. cz. 24. §ának b) pontja tárgyában.

A főrendiház jegyzője jelenti, hogy gr. Apponyi György a függő államadósságok ellenőrzésére kiküldött bizottság tagjává választatott.

Helfy Ignácz inditványozza, hogy esti 8 órától 10 ig külön ülések tartassanak a szükséges törvényjavaslatok tárgyalhatása végett. Ki fog nyomatni. Pulszky F. inditványozza, hogy addig délutáni ülések ne tartassanak, mig a vasuti és pénzügyi bizottságok munkálatai be nem fejeztetnek. (Jobboldalon helyeslés.) — Elfogadtatik. — Elnök: Tehát holnap d. u.tól kezdve nem lesznek délutáni ülések. — Mátyus kérdi az elnököt, mikor fog a fővárosok szervezésére vonatkozó törvényről szóló bizottsági jelentés kinyomatni, s szétosztatni? — Széll jelenti, hogy a nyomdában holnapra elkészül.

Mocsonyi egy 43 aláirással ellátott kérvényt nyujt be az iránt, hogy a leendő kolozsvári egyetemen minden tantárgy román nyelven tanittassék. (!?)

Következik a napirenden levő vita folytatása, s legelőbb Patay István emel szót, pártolja Madarászt.

Szólottak még Német Albert, Degré A., Irányi Dániel, végül Csanády Sándor, kit az elnök több izben rendreutasitott. A rendreutasitás vitára adott alkalmat, melyben Halász B., Tisza K., Madarász, Zsedényi, Simonyi és Csiky vettek részt. Az ülés **vége 2** órakor, legközelebbi ülés **április** 9-én, d. e. 10 óra.

Fővárosi értesitő.

** A belvárosi templomban Hajnald érsek az alföldi vizkárosultak érdekében beszédet tartott, ekkor a nők gyüjtést rendeztek; eredmény 800 frt.

** A gőzsikló kocsijai uj szerkezetü tengelyekkel láttatnak el.

** Széchenyi István grófért tegnap Pest templomaiban gyászisteni tiszteletet tartottak.

** Molnárné a nemzeti szinházhoz szerződött.

Belföldi hirek.

*** Kisujszállás továbbra is rendezett tanácsu város marad.

** A temesvári távirászok a napokban „társaskört“ alakitottak, melynek igen szép hivatása van e téren. — Elnök Clement György, alelnök Dugontsy János, jegyző Ruszkay László.

** Brassóból a férfi dalkör Bukarestben nagy tetszés közt hangversenyez.

** Máté-Szalkán a mult hóban értekezlet tartatott a nyiregyház-szalkai vasut tárgyában, hangsulyoztatott, hogy a birtokosoknak kell áldozni; a községek felszólittatnak, hogy ajánljanak valamit a czél elérésére.

** Tenkén az ünnepek alatt egy katona, ki Váradról ünnepelni ment haza, egy földmivest minden ok nélkül megtámadott s kardját hősiesen kiráutva, közösügyes tüzzel mártá a védtelen ember vérébe. Meddig viselnek még a katonák szolgálaton kivül fegyvert?

** Jászberény városa bizalmat szavazott a baloldalnak jelenlegi magatartásáért.

** A biharmegyi nőegylet javára Szalontán az ifjuság mükedveloi előadást rendez.

** Az érmelléki ref. egyházmegyében esperesül Papp Gábor köbölkuti lelkész választatott meg.

** Békésen a dalárda e hó 4-kén hangversenynyel összekötött táncvigalmat rendezett, s mindkettő igen szépen sikerült.

Délutáni posta.

— Bécs, április 8. A hadseregben történendő modositásokat illetőleg, melyet a magyar delegátió kezdeményezett, f. hó 29,én egy enquete ül össze, melyen a hadügyér megbizottjaként Benedek tábornagy fog szerepelni.

— Berlin, április 8. A trónbeszéd, melyel ma a reichstag megnyittatott, törvényjavaslatokat helyez kilátásba számszéket, a katonai büntetőtörvénykönyvet, a birodalmi hivatalnokok ügyét, — a söradó szabályozását stb. illetőleg. — Kedvezőnek mondja az elszászi és lotharingiai viszonyokat. — Végezetül kijelenti, hogy Poroszország a külföldi hatalmakkal a lehető legjobb lábon áll s hogy a véres küzdelemmel egy békének van megvetve biztos alapja.

— Stockholm, april 8. A reichstag eltörölte a védkötelezettség aluli pénzzel való fölmentetést.

A „Debreczen“

eredeti

MAGÁNTÁVIRATAI.

*** Prága, április 9. A püspökök értekezlete következtében levelek jelentek meg, melyek intik az alsóbb papságot, hogy óvakodjanak a kormánynak az ő helyzetük javitására vonatkozó terveitől. A cseh lapok ismét közölnek oly miniszteri kibocsátványt, mely lopás utján került hozzájok.**

*** Berlin, április 9. Azon eshetőséggel szemben, hogy a román fejedelem állása tarthatatlan, a hatalmak közt állitólag megállapodások jöttek létre, melyek szerint a Dunafejedelemségek, mint előbb is volt, egymástól elkülönitve hospodárok által kormányoztassanak.**

*** Bécs, április 9. A „Neues Fremdenblatt“ kiemeli, hogy mig a marhavész meggátlása tekintetéből tartott nemzetközi értekezleten az első szavazásnál Ausztria és Magyarország közösen szavaztak, később a magyar képviselő felszólalására Magyarország külön szavazott.**

*** Pest, april 9 Prágából érkezett hirek szerint ott tegnap csendzavarások fordultak elő, azonban ezen hir most táviratilag koholtnak nyilvánittatik.**

Távirati tudósitás

a bécsi tőzsdéről április 9-ről.

Arany . 5 frt, 28 kr. = Ezüst . . 108 frt 30 kr.

Nyilttér.

Eladó birtok.

Gencsen N.-Károlytól ¾ órányira egy 106 ezerszáz ölével számitott holdból álló tagbirtok a falu alatt mely áll 6 hold luczernásból, 20 hold rétből és 80 hold szántó földből a rajta levő gazdasági épületekkel, ugyan e birtokhoz egy 3 holdból álló belsőség 5 szobából s kamarából álló lakó házzal egy 9 öl hosszuságu cselédházzal egy 12 öl hosszuságu istállóval, góréval s gyümölcsössel szabadkézből eladó. Értekezhetni velem N.-Károlyban majtényutczai lakásomon

Hegedüs Ede
ügyvéd.

184 1—3

Felelős szerk. és kiadótulajdonos: **OLÁH KÁROLY.**

HIRDETÉSEK.

Fehér és szines ingek.

Sétatok nagy választékban

Hirdetmèny

a férfi divat-teremből!

Van szerencsénk a nagyérd. közönség tudomására juttatni, hogy férfi divat-termünket ujabb vásárlás folytán a legjobb minőségü

női keztyüvel

ugyszintén **napernyóvel** dus választékban felszereltük.

Tisztelettel

Rott Lipót és testvére.

Legujabb nyakkendők tavaszi időnyre.

Nemez, selyem és szalmakalapok.

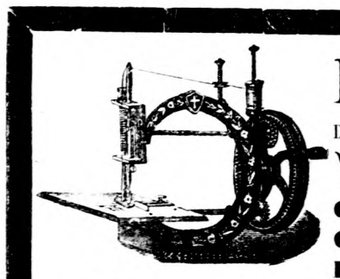

Nagy varrógép raktár.

Debreczenben a Scheer-ház alatt a „Biká“-val szemben.

Weehler és Wilson-féle

Grover és Baker-féle varrogépek,

Circular elastic és

Elias Howe-féle amerikai varrogépek,

nemkülönben kézi varrógépekből és igen kitünő mangorló gépekből, dusgazdagon felszerelt raktárt tartunk. Az első forrásokkal való közvetlen összeköttetés folytán azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a fentnevezett gépeket olcsóbb árakon adhatjuk, mint azok Pesten és Bécsben kaphatók.

A tökéletes tanitást dijmentesen eszközöljük, e czélra rendelt külön helyiségünkben.

Részletfizetéseket elfogadunk. Valamint nálunk minden elromlott gép átvétetik kijavittatás végett. 118 3—?

Ajánljuk ezen kivül nagy paplan, matrácz és finom pokrócz raktárunkat. Paplanok, matraczok, külön nagyságban 2 napalatt elkészitetnek, ócskák átalakitattnak. — Ugyanott válfüzök (mieder) és napernyők, nagyválasztásban kaphatók.

Rőfös divatkereskedésünkben a Stenczinger ház alatt szinte ezen szakmába vágó czikkeket a legjutányosabb árban ajánljuk a t. cz. közönségnek és számos látogatását és pártfogását kérjük.

Tisztelettel

Klimó és Holvay

a „Wilson Sewing Machine Company“-nak New-York és Clevelandból Amerikában egyedüli képviselője Debreczenben.

Önkéntes árverés.

A Kökényessy féle házban n.-váradutcza végén levő sörházi butorok, edények s más egyéb vendéglősi használatra való eszközök:

Folyó hó 12-én az az pénteken d. e. 9 órakor és d. u. 3 órakor tartandó nyilvános árverésen külön-külön vagy összesen készpénzfizetés mellett elfognak adatni.

Mely önkéntes árverésre a venni óhajtók ezennel meghivatnak.

Kelt Debr. apr. 8.

Mayer Ágoston
vendéglős.

182 2—3

Kőszéneladás.

Az alólirt szén-ügynökség a n. t. iparos és egyátalán szén-fogyasztó közönség szives tudomásra hozza, hogy az itteni piaczon különféle legjobb minőségü morvaiosztrani és porosz szénfajokból raktárt fog tartani.

Kassa és a Tiszavidékének képviseletét ***Donáth Ede*** ur (Kassán malomutcza 2. sz. a.) vette át, kihez mindennemü becses megbizás közvetlenül intézendő.

A cs. kir. szab. Kassa-Oderbergi vasut szén-ügynöksége.

Die gefertigte Kohlen-Agentur erlaubt sich den Herren Industriellen und anderen Kohlen Konsumenten die höfliche Anzeige zu machen, dass sie am hisiegen Platze ein Lager von diversen bestrenommirter Mährisch Österreichisch- und Preusischen Kohlen-Gattungen unterhalten wird.

Die Vertretung für Kaschau und Theis-Gegend hat Sie an Herrn Eduard Donath in Kaschau Mühlgasse Nr. 2. übertragen, an welchen sämmtliche geehrten Aufträge zu richten sind.

Kohlen-Agentur
der k. k. priv. Kaschau-Oderberger Eisenbahn.

164. 6—6.

Varrógép gyárosok és iparosok számára.

Főügynöksége

A SINGER MANUFACTURING CO.-NAK

New-Yorkban.

ROTH L. F.

Debreczen, Váradutcza 2130. sz. a.

Kitünő minőség.

A Singer amerikai uj családi varrógép azon egyedüli gép, mely **mindannyi anyagot**, a legfinomabbb tüll és kartontól a legvastagabb és dupla posztóig is varr, valódi kenes tehát mindannyi háztartásra, **fehérruha-varrónők, nőruha szabó** és **nőczipészek, sapka** és **ernyő-csinálókra** nézve, a gép tüzöget, szeg, passepoilzsinórt bevarr, védzsinórt felvarr, minden kondoritó munkát s szalag beszegest, gyapozást végez s fölibevarrást és sujtás felvarrást eszközöl s azt mind a legnagyobb könyüséggel és szabatossággal.

A gép használatának begyakorlása 3—4 **óra munkája.**

A „Singer Manufacturing Company“ nagy gépei gyárosok és iparosok számára kivalólag erősen vannak alkotva és a leggyönyörübb munkát szolgáltatják. Valamennyi gép **munkapróbái ki vannak rakva.**

A gépek legnagyobb készséggel mutattatnak és **megszerzésük** kevésbé vagyonosaknak részletfizetésekkel könnyittetik. — Bátor vagyok t. cz. becses látogatásra felkérni, hogy e gépek kiválósága iránt meggyőződhessék.

Tüzmentes kaszszák is kaphatók.

3. 22—?

Roth L. F.

Családi varrógépek.

Jutányos árak, ingyen oktatás.

Sorsjegyek.

A nagyméltóságu m. k. pénzügyministerium engedélye folytán egy nagy

1500 frt értékü

zenélő szekrényóra

játszatik ki.

Egy sorsjegy ára 25 kr.

Sorsjegyek kaphatók Kiszel István orgona-épitésznél, hol a mü is mindenkor megtekinthető.

Ákáczfamagot és burgundi répa-magot

ajánl jutányos áron

Geréby Fülöp.

181. 1—6.

Önkéntes árverés.

Az érmelléken a nagy-kágyai, kólyi és szentjobbi hegyeken három darab igen jókarban levő szőllő, pajtával, pinczével és szüretelő edényekkel neh. Szinay István ur örökösei által f. évi április 25. 26. és 27-ik napjain önkéntes árverésen el fog adatni. Bővebb értesitést nyerhetni Szinay Gyula ügyvédnél (Debreczen hatvan u.) valamint a kólyi és szentjobbi **községházaknál.** 180 2—?

Debreczen, 1872. Nyomatott Telegdi L. betüivel.